

ADRIANA MACHÁČOVÁ

**DAJ MI SVOJ
STRACH**

IKAR

ADRIANA MACHÁČOVÁ

DAJ MI SVOJ
STRACH

Copyright © 2024 by Adriana Macháčová
Cover design © 2024 by Juraj Šramko
Slovak edition © 2024 by IKAR, a.s.

ISBN 978-80-551-9745-6

Stála som bokom. Vôkol mňa sa hmýrili ľudia. Nevníma-
la som vzpriamené chrbty ani zložité strihy a účesy od
drahých kaderníkov a netrápili ma ani omamné vône lu-
xusných parfumov. V tom dave hostí som nerozlišovala
žiadnu tvár, tvoju som však spoznala okamžite.

Nasucho som prehltna, ale hrča, čo mi navrela v krku,
nezmizla. Nevie, prečo som si myslela, že čas bezo mňa
fa zmení. Nič totiž nenasvedčovalo, že by som ti chýbala.
Bol si elegantný ako vždy. Šarmantný pán generálny riadi-
ateľ, šéf jednej z najúspešnejších stavebných firiem.

Mňa však tie dlhé týždne bez teba obrali o pôvab. Čas
neplynul, ale rozplýval sa medzi prstami. Unášal so se-
bou moju energiu a radosť zo života. Pleť mi ochabla, oči
stratili iskru.

Jedného rána som sa odhodlala a pozrela som do zrkad-
la. Zostala som ako obarená. Napuchnuté viečka svedčili
o prebdených nociach. Odvrátila som zrak. Nemohla som
sa na seba dívať. Pohľad mi padol na poličku. Tabletky
diazepamu boli zoradené ako malé smotanové gombíky
na hodvábnej blúzke. Ležali tam už týždeň; čakali, kým

naberiem dostatok odvahy, aby som ich pohltala. Bránilo mi v tom iba želanie znova Ťa stretnúť. Kým sa tak nestane, gombíky počkajú...

Všetko zničilo tajomstvo, ktoré som roky starostlivo ukrývala. Kiež by som vtedy, keď sa to celé odohralo, našla odvalu priznať sa! Pochopil by si ma? Nemyslím. Moja neistota zapríčinila, že som tajomstvo radšej ukryla kdesi v hlave.

A potom to prasklo, nečakane a bez výstrahy. Stratila som nielen manžela, ale aj dcéru.

Keby tušili, ako bolestne prežívam samotu, možno by ma vzali na milosť. Vypočuli by ma. Chcela som pre nás len to najlepšie. Nikdy by mi nenapadlo, že moja nepremyslená, v zlosti vyslovená veta potopí a zahubí všetko, čo mi je drahé. Z kalendára vyšklbne šťastné dni a týždne. Zostalo mi len listovať v starom albume. Obraciam zažltnuté stránky, fotografie na lesklom papieri sa mi mihajú pred očami. Cez slzy sotva rozoznávam zábery z dovolení, narodeninových osláv či Vianoc. Nemusím ich vidieť, poznám ich naspamäť. Viem, na akej fotografii sa Roman smeje a na akej zasa mračí. Viem presne, kde Rebeka nadúva líca, pripravená sfúknuť štyri sviece na torte, aj kde sa napcháva koláčom.

Potriasla som hlavou, aby som zahнала spomienky, a rozhliadla som sa. Odrazu si nepokojne, akoby v kŕči pootočil hlavu. Možno Ťa spaľovali moje oči. Krátko si sa zadíval do kúta.

Srdce mi splašene búšilo. Lovila som tvoj pohľad a nútila sa do úsmevu. Znechutene si skrivil kútiky úst. Alebo sa mi to iba zazdalo? Ktovie.

V očiach ma zaštipali slzy. Chvatne som sa načiahla za pohárom šampanského, ktoré roznášal čašník na kovovej tácke. Bublinky stúpali nahor a pohár sa mi tak triasol v prstoch, že som sa bála z neho uchlipnúť. Šampanské a strach nie sú dobrá kombinácia. V ušiach mi šumelo. Neodbytné spomienky sa vynárali jedna za druhou...

1

„Dobre to dopadne,“ Roman ma objal okolo pliec a nežne pobožkal na líce.

Usmiala som sa a na okamih som pookriala, ale vzápätí mi úsmev zamrzol na perách. Moja dcéra je chorá, vážne chorá. Mala som ju chrániť, pomôcť jej, bola som však bezmocná.

„Čo ak jej zlyhajú obličky? Čo bude potom?“ vyletelo zo mňa, hoci som si za nič na svete nechcela pripustiť takúto možnosť.

„Nie, dostane sa z toho. Je silná po tebe, uzdraví sa,“ vyriekol Roman povzbudivo, ale jeho hlas neznel presvedčivo. „Musíme veriť,“ pokračoval energicky, keď postrehol moje obavy. „Napokon stále je tu plán B. Doktor predsa povedal, že nám vopred, no hlavne pre istotu, urobia všetky predtransplantačné vyšetrenia a potrebné testy. Ak by ten scenár nastal, čo určite nie, jeden z nás bude zaručene vhodným darcom. Ver mi, dobre to dopadne,“ zopakoval o niečo dôraznejšie. „Ty máš s Rebekou rovnakú krvnú skupinu a v mojom prípade môžeme využiť párovú transplantáciu. Počula si doktora, nie je to

nič, čo by sa nedalo zrealizovať. Dám obličku niekomu inému a jeho darca ju dá našej dcére.“

„A čo ak sa vhodný darca nenájde? Čo ak ním nebudem ani ja?“ pípala som.

Roman mávol rukou, akoby odháňal muchu.

„Nájde! Prečo by sa nenašiel? Možno nie hneď, no do roka určite. Dovtedy bude Rebeka chodiť na dialýzu ako mnoho iných detí. Ale to predbieham, zaiste bude všetko v poriadku, veď Rebekine obličky stále fungujú. Infekcia je na ústupe, takže sa zbytočne plašíme,“ dodal a pritúlil si ma, akoby tušil, koľko úsilia ma stálo udržať sa na nohách.

Zaborila som si tvár do jeho pleca. Premkla ma úzkosť. Hrdlo mi stiahlo. Srdcervúco som sa rozplakala. Slzy mi tiekli dolu bradou. Smoklila som ako malé decko. Už vo-pred som vedela, že nič nebude v poriadku. Romanovi som kedysi zatajila, čo mal právo vedieť. Teraz vypláva pravda na povrch. Tak to chodí... Keď niečo skrývame, skôr či neskôr príde deň, keď bude tajomstvo odhalené. Môže to trvať roky, ale deň pravdy nastane. Lenže čo som mala robiť? Dusila ma zbabelosť.

„Monika, neplač,“ tíšil ma Roman. Pohladil ma po chrbte: „Poďme domov! Potrebuješ sa poriadne vyspať. Rebeku o dva-tri dni prepustia, vylieči sa a bude fit.“

„Nebude fit! Dobre to vieš!“ skríkla som o oktávu vyšším hlasom. „Ako môžeš byť taký pokojný?!“ rozhodila som rukami, až sa mi kabelka zošmykla z pleca a dlhé ramienko sa len tak-tak zachytilo na hánke. „Čo si si sedel na ušiach? Nepočul si, čo nefrológ povedal? Iba v zriedkavých prípadoch sa obličky po infekcii úplne spamätajú!“

Roman mi prudko stiahol kabelku z ruky a strčil si ju pod pazuchu.

„Monika, nepanikár a hovor tichšie!“ ostro ma napomenul a odsudzujúco si ma premeral. „Rada všetko zveličuješ a s obľubou preháňaš. Nesedel som si na ušiach. Doktor jasne povedal, že Rebekin stav nie je až taký vážny.“

„Je vážny!“

„Doriti, Monča, nerob cirkus!“ hrubo ma zdrapol za lakeť a fľochol na dvere ambulancie, z ktorej sme pred chvíľou vyšli. „Tu sa to naozaj nehodí. Ideme domov!“ zavrelil a ťahal ma ku schodisku.

Opakom dlane som si utrela mokré líca. Lomcovala mnou zlosť. Božemôj, aká som bola sprostá, keď som si neuvedomila, čo svojím skratom narobím. Zatemnilo mi mozog? Prišla som o rozum? Dodnes nechápem, kam až som bola schopná zájsť. Chcelo sa mi kričať, vrieskať a kopať, ale poslúchla som Romana a vykročila som.

Roman kráčal rýchlo. Sotva som s ním udržala tempo. Boky sa nám dotýkali. Ča-ča-ča v čudnej a bláznivej choreografii rokmi zohratej dvojice. Neuveriteľné! Charizmatický tanečník nikdy nevyjde z rytmu!

Mlčky sme vyšli na parkovisko k autu. Roman mi otvoril dvere a ležérnym gestom naznačil, aby som nastúpila. Nasúkala som sa na kožené sedadlo spolujazdca a Roman ma priklincoval kabelkou. Pripútala som sa a zovrela som jemné rúčky tašky.

Zaprela som hlavu do operadla a kútikom oka som pozorovala Romana. Milovala som ho. Manželmi sme boli takmer devätnásť rokov a stále sme si rozumeli. Teraz sa to však môže zmeniť, pomyslela som si a v podbrušku

som zacítila neznesiteľný tlak. Hlásila sa menštruácia. Od nervov o deň skôr. Bolesti ma vrátili do času, keď sme jeden pred druhým ešte nič netajili.

Bývali sme na Grösslingovej ulici v centre hlavného mesta. Priestranný byt v krásnom starom dome nám darovali svokrovci. Roky ho prenajímali, aby rýchlejšie splatili hypotéku na dom, čo si postavili v Dúbravke. Dokonca aj na rekonštrukciu bytu nám prispeli takmer polovičkou. V lete sme chodievali k moru, v zime na lyžovačky do Tatier a Álp. Na narodeniny ma Roman obdarúval šperkami, na Vianoce kožuchmi a kašmírovými šálmi. K dokonalému šťastiu nám chýbalo iba dieťa. Pokúšali sme sa oň mesiace a mesiace. Neúspešne.

„Dostala som to,“ bola tá najhoršia veta, ktorú som každý mesiac musela vysloviť. Mala som pocit, že prestávam byť ženou, pretože nemôžem byť matkou.

„Hlavu hore, pani Regentová. Počkáme do konca roka. Keď sa vám nepodarí počať prirodzeným spôsobom, mali by ste s manželom pouvažovať o umelom oplodnení. Hlavne nezúfajte,“ gynekológ ma povzbudivo potľapkal po ruke.

Nepodarilo sa ani jedno, ani druhé. Nikdy by mi nezapadlo, ako ťažko sa plodia deti. Chodila som ako bez duše. V jedno ráno som sa usmiala na ženu s malým chlapčekom v náručí. Úsmev mi neopätovala, v jej tvári som spozorovala ostražitosť, akoby sa obávala, že malého ukradnem. Odvtedy som odvracala pohľad aj od tehotných žien, a keď som míňala kočkujúcich rodičov, hľadela som si na špičky topánok a trhala mi srdce.

„Nič nám nechýba. Máme všetko a máme sa radi. To je predsa najdôležitejšie,“ ubezpečoval ma Roman. A možno nielen mňa, ale aj seba. Lenže mňa nepresvedčil. Naše manželstvo mi po rokoch pripadalo prázdne, bez lásky. Boli sme dvaja bezcieľne sa potlkajúci ľudia, po ktorých nezostane nič. Iba ak konto v banke. Nechcela som premárniť už ani chvíľku čakáním, že raz to príde. Raz budem mať dieťa aj ja. Lenže kedy je vlastne raz?

„Monika,“ vytrhol ma Roman z myšlienok, čo mi chaoticky lietali v hlave. Strhla som sa. Kabelku som objímala ako ružový uzlíček s hodvábnymi vláskami, ktorý som si pred rokmi pevne tisla k telu. Zhlboka som sa nadýchla a spomienky som zatlačila kamsi do úzadia.

„Sme tu,“ oznámil mi a mechanicky si utrel spotené čelo.

Skleslo som prikývla a natiahla som krk. Na čelnom skle sa v zapadajúcom slnku ligotali mŕtve mušky a komáre. V duchu som si povzdychla: aké majú šťastie, že to už majú za sebou a nemusia nič riešiť.

„Monči, počuješ?“ posúril ma Roman.

Mlčky som sa vysúkala z auta. Prevesila som si kabelku cez plece a zabuchla som dvere. Prešla som chodníkom k domu. Zatlačila som do ťažkej brány a vkročila som do chodby. Prižmúrila som oči, aby si privykli na šero. Chytila som sa zábradlia a vydala som sa hore točitým schodiskom. Roman sa náhlil za mnou.

„Objednáme si niečo na večeru? Nemáš chuť na suši alebo radšej čosi indické?“ spytoval sa, akoby sa nič nedialo, akoby sme za sebou mali iba ďalší bežný deň.

Zahryzla som si do pery. Mala som čo robiť, aby som sa ovládla a nevybuchla.

„Už viem, na čom si pochutnáš. Pappardelle al prosciuto crudo!“ zvolal s talianskym prízvukom.

„Nie som hladná!“ odvrkla som. Obdivovala som Romanovu schopnosť predstierať dobrú náladu. Neverila som, že dokáže starosti len tak hodiť za hlavu. Bolo mi jasné, že sa pretvaruje kvôli mne, aby som sa netrápila. Ohľaduplný, láskavý, vždy pripravený utešiť ma. Chutné talianske cestoviny sú toho dôkazom. Za normálnych okolností by ma to dojalo. Lenže toto zďaleka neboli normálne okolnosti. Ako sa mám zbaviť obrazu, ktorý sa mi odvtedy, čo Rebeku s horúčkami hospitalizovali, zjavuje pred očami ako zaseknutá časová slučka filmu?

Roman ma na podeste predbehol a rezko strčil kľúč do zámky. Odomkol, prudko otvoril dvere a galantne mi ich pridržel. Skopla som z nôh lodičky a kabelku som hodila na taburetku pri zrkadle. Odvliekla som sa do obývačky. Môj muž ma opäť predbehol. Už stihol zamknúť na dva západy a zavesiť si sako na vešiak. Prikročil k barovej skrinke a vybral dva baňaté poháre. Do každého štedro nalial z prvého koňaku, čo stál v úhľadnom rade fliaš všakovakého alkoholu.

„Toto nás postaví na nohy,“ štrngol pohármi a jeden mi vtisol do ruky. Svoj vypil na dúšok, až sa rozkašľal. „Dočerta,“ ulavil si a nemotorne sa pobúchal päšťou po chrbte.

Zviezla som sa do kresla. Zakrúžila som pohárom s jantárovým mocom, vdýchla som jeho arómu, ale neodpila som si. Chcela som mať myšlienky pod kontrolou.

Roman nelenil. Z vrecka nohavíc vybral mobilný telefón. Prelistoval adresár a zľahka ťukol na displej. Priložil si mobil k uchu. Mrkol na mňa a zamával vztýčeným ukazovákom.

„Tak teda pappardelle?“ usmial sa.

Nepatrne som prikývla. Nemalo zmysel škriepiť sa. Zadávala som sa do pohára a počúvala, čo Roman hovorí. Prechádzal sa hore-dole po izbe a sústredene diktoval objednávku.

„Nie, nie, to isté dvakrát... Presne tak...“ ozývalo sa bytom. „Áno, Grösslingová, dovidenia...“

Položila som pohár na stolík a prešla som do kuchyne. Nervózne som pozrela na nástenné hodiny. Bolo niečo pred pol šiestou. Celý deň som nejedla, ale vôbec som nebola hladná.

„Tu si, zlatko?“ ozval sa mi Roman za chrbtom. „Vieš, premýšľal som, že hneď zajtra sa objednám na vyšetrenia k tomu lekárovi. Akože sa volá?“

V okamihu som sa spotila. Medzi lopatkami mi stekal teplý cícerok. Prudko som sa zvrtila.

„Prečo to robíš?“ zaúpela som.

„Čo robím?“ opýtal sa nechápavo.

„Protirečíš si! Povedal si, že infekcia je na ústupe a zbytočne predbiehame udalosti. Zrazu to tak nie je?“

Roztržito si prehrabol čierne vlasy, dostala som ho do úzkych.

„Samozrejme, že to tak je, ale treba sa pripraviť. Nemám rád, keď ma niečo zaskočí. Iba myslím dopredu a chcel som to s tebou prekonzultovať. Čo je na tom? Myslíš, že to nie je dobrý nápad?“

„Ale áno,“ pípla som. „No najprv pôjdem ja. Ty už potom možno ani nebudeš musieť ísť. Aj tak nemáš čas. Veď stále schôdzujete alebo si na služobke.“

Podozrievavo sa na mňa zahľadela. Zdalo sa, že mi vidí do hlavy. Rýchlo som k nemu prikročila, postavila som sa na špičky a pobožkala ho na ústa.

„Nechaj to na mňa, tak to bude najlepšie,“ povedala som čo najpresvedčivejšie.

„Monika, ale ja mám čas, nájdem si ho. Moje dievčatko je predsa prvoradá. Pôjdeme spolu.“

V tepne na krku som cítila tlkot srdca. Predstavila som si, ako Roman hľadá na výsledky testovania HLA kompatibility a číta hrubo vytlačenú vetu: **Potencionálny darca nie je geneticky príbuzný s príjemcom.** Hneď nato mi v ušiach zabubnoval príval Romanových otázok: „Ako je to možné? Myslíš, že je to nejaký omyl? Ako mi to vysvetlíš? Ako si mohla? Čo predo mnou zatĺkaš?“ Kolená sa mi podlomili.

„Čo je s tebou? Zbledla si ako stena,“ Roman ma starostlivo chytil za ruku a jemne ju stisol.

„Nič mi nie je, som iba unavená,“ vymýšľala som napochytro. V zovretom hrdle mi škrípalo hrdzavé koleso.

„Áno, zlatko, viem. Najeme sa a večer si pôjdeme skôr ľahnúť. Ráno tomu lekárovi brnknem. Akože sa volal?“ zaujímal sa znova. Mená mu zakaždým vyfučali z hlavy. Ľudí si pamätal iba podľa tváre. Všetci boli kolegovia a kolegyne. Maliarov, tesárov, obkladačov, ba aj murárov oslovoval majster. Pán majster, sem! Pán majster, tam! Na stavbách jeho firmy sa to hmýrilo samými majstrami. Ne-raz sme si z toho robili žarty.

„Ty s tým nedáš pokoj?“ oborila som sa naňho. „Už som ti povedala, že najprv pôjdem ja. Prestaň!“ vykrútila som sa mu a prešla som k linke, nech mi nevidí do očí. Pochopil by, že ma niečo trápi. Lepšie povedané – mučím samu seba. Moje tajomstvo je ako chrasta na rane, zakaždým si ju rozškriabem skôr, než sa celkom zahojí. Mokvá, hnisá a páchne, nie a nie sa jej zbaviť. Dcéрино ochorenie vo mne oživilo dávne spomienky. Už týždeň noc čo noc hľadím do tmy a načúvam Romanovmu chrápaniu. Bojím sa čo i len pohnúť, aby som ho nezobudila. Riskovala by som, že sa zrútim pod rúškom noci, a to, čo ma dusí, zo mňa vytryskne ako láva. Nekontrolovateľne, všetkými smermi. Zmetie našu lásku, šťastie a domov, čo sme si spoločne vybudovali.

Pustila som studenú vodu a pod prúd som strčila dlane, nech sa trochu upokojím. Roman ma zozadu zľahka objal. „Monika, čo sa robí? Si v poriadku?“ fúkol mi do vlasov.

S odpoveďou som si dávala načas. Tušila som, čo si pomyslí, keď budem mlčať – nechce klamať, tak je radšej ticho... Zastavila som vodu, poutierala som si ruky do sukne a otočila som sa k nemu.

„Budem,“ vyriekla som stroho.

„Isteže, isteže... Je toho na nás veľa.“ Roman mi vzal tvár do dlaní a začal ma nežne bozkávať. Na čelo, na viečka, na líca...

Vyrušilo nás zvonenie mobilu. Pred bránou stál usmiaty kuriér s jedlom.

2

Zo spánku ma vytrhol strašný sen. Gniavilo ma akési telo a tíslo ma k zemi. Nevedela som sa nadýchnuť. Vydese-ne som sa posadila, prekvapená, že som vôbec zaspala. Roman spokojne odľukoval vedľa mňa. Ležal na okraji postele, akoby chcel byť odo mňa čo najďalej, aby ma jeho chrápanie nezobudilo.

Pocítila som nevoľnosť, pritlačila som si dlaň na žalúdok. Cestoviny z večere ma ťažili. Zhltla som ich hádam za päť minút, a to len preto, že som nechcela byť s Romanom ani o sekundu dlhšie. Díval sa na mňa spýtavým pohľadom, a keď sa chystal niečo povedať, predbehla som ho, len nech zo mňa neľahá meno Rebekinho lekára. S plnými ústami som tárala, čo mi prišlo na jazyk.

„O desať dní bude mať Beky narodeniny. Krásnych pätnásť. Mali by sme porozmýšľať, čím ju prekvapíme. Pri tých starostiach sme takmer na jej sviatok zabudli. Mohli by sme jej kúpiť nový bicykel. Čo povieš?“

„Mhm, ktorého je dnes? Narodila sa uprostred júna...“

„Veď to! Kúpime jej nejaký zájazd? Čo ty na to?“

„Mhm... uvidíme, ako na tom bude...“

Bolo to trápne. Nikdy sme nasilu nekonverzovali. Vedeli sme sa rozprávať aj očami, lenže teraz som zanovito civela do taniera a nešikovne som namotávala dlhé cestoviny na vidličku. Len čo som dojedla, pobozkala som Romana na čelo a vytratila som sa do spálne. Keď o niečo neskôr prišiel za mnou, tvárila som sa, že spím. Tuho som tisla viečka a vnímala, ako si vyzliekol nohavice a hodil ich na malé kreslo. Pracka opaska buchla o opierku. Poznala som ten zvuk.

Pozrela som na budík na nočnom stolíku. Zaostrila som na ciferník, ukazoval pol piatej, ale pomedzi úzku škáru medzi závesmi sa do izby tlačilo svetlo. Brieždilo sa, aj dnes bude krásny teplý deň. Len nie pre mňa. Moje ďalšie dni už budú naveky sivé.

S nadľudským úsilím som vyliezla z postele a zamotala som sa do župana. Čo najtichšie, aby sa Roman nezobudil, som vykĺzla z izby. Opatrne som privrela dvere. Prešla som chodbou a vošla do pracovne. Nevie, čo ma tam pritiahlo. Bezmyšlienkovite som na nábytkovej zostave otvárala jeden šuplík za druhým. Prehŕňala som sa vo fascikloch plných starých písomností po rodičoch. Keď sa jeden za druhým pobrali, fascikle som si zobrala domov. Človek nikdy nevie, aký papier sa mu raz zide. Potriasla som poloprázdnu škatuľkou diazepamu. Po otcovej smrti ho občas užívala mama. Vraj iba príležitostne, keď sa potrebovala dobre vyspať. Pozrela som na dátum vyrazený na obale – dva roky po expirácii. Uškrnula som sa. Znížil sa ich účinok alebo sú ešte viac toxické? Mykla som plecóm, otvorila som papierový obal a vytiahla dva blistre. Niektoré okienka boli pretrhnuté, ale tabletiék bo-

lo ešte dosť. Do polhodiny by som nabetón zaspala ako drevo. Diazepamu bolo toľko, že by som sa nemusela viac prebudiť. A už o ničom rozmýšľať a ničoho sa báť...

Čo to stvárať? napomenula som sa a vsunula som lieky do obalu. Škatuľku som hodila do šuplíka. Do ruky mi padla žltá hrubá obálka s fotografiami. Nazrela som do nej a z kôpky som vytiahla jeden záber. Bola na ňom mama so starým známym zbožným pohľadom, ktorým ma tlačila, aby som jej dala vnúčika.

„Monika, nebuď sebecká! Uprednostňuješ pohodlie pred rolou matky. Spanštela si. Čačkáš si byt, chodíte kade-tade po svete a vôbec si neuvedomuješ, že čas letí. Tik-tak, na čo s Romanom čakáte? Ešte si nepočula o biologických hodinách?“ v ušiach mi zarezonoval jej obľúbený refrén. Netušila, že ma obviňuje neprávom.

„Mami, prosím ťa, prestaň s tým! Keby to bolo také jednoduché, už dávno máme dieťa. Nedarí sa nám, taká je pravda!“

„Ako to myslíš, že sa vám nedarí? To je čo za výraz? Naháňate sa za peniazmi, v jednom kuse ste v strese, veď ani na rodičov nemáš čas. Mali by ste spomaliť a bude hotovo! Onedlho prešvihnete svoj reprodukčný vek a na staré kolená budete vysesdávať pred televízorom a zatrpknuto prepínať z kanála na kanál!“

V očiach ma poštekli slzy. Fotografiu som radšej strčila nazad do obálky a vrátila do šuplíka.

Prešla som do kúpeľne. Bolo mi jasné, že hučiaci prúd vody v zhrdzavených trubkách Romana zobudí, ale nedbala som na to. Musím zo seba zmyť všetky spomienky, možno sa mi uľaví.

Vyzliekla som si župan a hodila ho na podlahu. Stiahla som si ramienka nočnej košieľky a nechala som ju sklzánuť po tele. Sadla som si do vane a pootočila antikorovým kolieskom, aby som uzavrela odtok. Nadvihla som páčku batérie, z kohútika vytryskla teplá voda. S hukotom ma udierala do stehna, až kým ho úplne nezaplavila, a stúpala čoraz vyššie. Pokrčila som nohy, zatajila dych a zošuchla sa pod hladinu. Cítila som, ako sa potím; uväznená v horúcom kúpeli som si želala, nech mi skolabuje srdce. Otvorené oči ma rezali, voda mi zaplavovala uši. Na hladine ako spletené riasy plávali moje gaštanové vlasy. Bruškom ukazováka som si prešla po jazve na stehne. Striaslo ma odporom. Je ako červík, ružová dáždovka.

Z nosa mi unikali bublinky. Keby sa mi podarilo vytisnúť z tela bolesť a strach! Keby sa rozplynuli ako tie bublinky...

„Monika, Monika!“ zahučalo pod vodou. V kúpeľni stúpala para, ale aj cez ňu som zbadala Romana, ako sa ku mne chvatne nakláňa. Ruky mi strčil pod pazuchy a vytiahol ma z vody tak prudko, až vyšplechla na dlaždice.

„Zbláznila si sa?“ zvriskol vystrašene, akoby sa práve sám takmer utopil, a lapal dych.

Pretrela som si oči.

„Čo robíš?“ vyprskla som.

„A čo robíš ty? Chceš sa utopiť?“ nechápavo na mňa vyvalil oči.

Pritiahla som si nohy k brade, nech nemá pred očami jazvu na mojom stehne. Nikdy ho neprestalo zaujímať, ako som k nej prišla. Moju bájku o náraze do otvorenej

zásuvky nezhltoľ. Iba ja viem, čo sa mi stalo. Vlastne už iba ja, opravila som sa v duchu.

Pre červíka na nohe som si pred milovaním pri svetle navliekala pančušky samodržky, aby som ho zamaskovala. Romana moja sexi bielizeň odjakživa vzrušovala. Čipkované nohavičky, rajcovné podprsenky, podväzky a lodičky na vysokých podpätkoch. Tých som mala plnú poličku. Divadielko na spestrenie manželského života sa nám dosiaľ nezunovalo.

„Odpovedz mi, Monika,“ naliehal.

„Romanko, hádam si si nemyslel, že som chcela vypustiť dušu do vody?“ zasmiala som sa.

„Dobre, dobre, nedohadujme sa o hlúpostiach. Čaká nás ťažký deň. Musíme myslieť na Beky!“

Skrivila som pery. Nechcem myslieť na Beky. Musím preložiť aspoň desať strán z knihy, na ktorú sa už týždeň práši. Musím byť v jednom kolotoči, aby som nemala ani kúsok priestoru na spomienky.

„Mali by sme sa poponáhľať a byť v ambulancii čo najskôr. Raňajkovať nebudeme, nech sme nalačno a môžu nám odobrať krv. Poď, švihni si!“ natiahol sa za veľkým uterákom, zvesil ho z háčika a podal mi ho.

Ťarbavo som sa pozviechala na nohy a schmatla som osušku. Rýchlo, ale nešikovne, až sa konce namočili vo vode, som sa do nej zakrútila. Prsty som mala celé rozmočené a popretkávané jemnými ryhami.

Zazrela som na Romana: „Neviem, koľkokrát to musím ešte zopakovať, že pôjdem najprv ja!“

Otočil sa mi chrbtom, akoby prepočul, čo hovorím. Oči sa nám stretli v zrkadle nad umývadlom. V manže-

lových som čítala, že má mojej neskutočnej tvrdohlavosti plné zuby.

„Romanko, miláčik,“ zmenila som tón, hoci vo mne vrelo. „Zbytočne budeš merať cestu do nemocnice. Matka je matka, ak bude treba, dám jej svoju obličku. Ty si živiteľ rodiny, musíš sa udržiavať vo forme,“ podarilo sa mi vystrúhať umelý úsmev. „Život s jednou obličkou určite nie je...“ Nedal mi dohovoriť.

„Doboha!“ prepichol ma pohľadom a dlaňou plesol po umývadle, až pohárik na vyplachovanie úst nadskočil. „Čo nechápeš, že sa o ňu bojím? Keď niečo neurobím, budem si to vyčítat' do smrti. A nie preto, že chcem byť zodpovedný, ani nie pre pokoj v duši, ale preto, že som jej otec!“

Chmuľo, zrazu! Bezstarostný manžel, nevšímavý tatko, ktorého nikdy nezaujímalo, čo sa doma robí. Hlavne, že je všetko tak, ako má byť. Nikdy sa nenáhlil z práce domov. Načo aj? Bol si istý, že dcéra je v poriadku, domáce úlohy má napísané a manželka ho čaká s večerou.

„Romanko, dnes aj tak nemôžem, musím niečo dokončiť. Pôjdeme inokedy, dobre?“ pokúsila som sa o posledný únik.

„Čo dokončiť? Čo máš na práci okrem toho, že nič?“ opýtal sa zúrivo.

Dotklo sa ma to. Moju prácu prekladateľky si nikdy nevážil. V očiach sa mi zaleskli slzy.

„Celý deň sa nezastavím,“ pokračoval, „lietam zo stavby na stavbu, ale čas na dcéru mám.“

Akoby ma uštipol sršeň. Už som to nevydržala.

„Ty a tvoja kariéra! Len tá je pre teba dôležitá, tak netrep, že ťa zaujíma dcéra!“ pľula som. „Nikdy si nemu-

sel riešiť Rebekine výbuchy hnevu, keď som ju nechcela pustiť von. Nezaujímalí ťa jej nálady ani starosti. A len tak pre zaujímavosť, okrem toho, že nerobím nič, tak aby si vedel, hodiny sa hrbím nad prekladmi, hľadám v slovníkoch, morím sa s komplikovanými vetami, len aby som úplne neosprostela! Nikdy ťa nezaujímal, že aj ja sa chcem realizovať!“

„Čo to na mňa vyťahuješ? Ja o voze a ty o koze!“

„Ty si s tým začal!“ odbila som ho.

„Veď je to tak, či nie?“ zaškľabil sa.

Mal to byť úsmev zmierenia, vedel, že som na túto tému citlivá a že prestrelil. Žiaľ, ja som to videla inak.

„Pre mňa je dôležité, že sa mi darí,“ pokračoval. „Dobre zarobím, a tak si žijeme ako v bavlnke. Nemám pravdu?“ neprestával sa usmievať.

„Nemáš! Tiež zarábam, ale pre teba sú to iba oriešky. Mohla som byť dávno niekde inde, mať vlastnú firmu alebo jazykovú školu. Lenže ty si nechcel, aby som chodila do práce. Mám behať s handrou, vypekať koláče a vychovávať dcéru. Nie sme v sedemnástom storočí, keď ženy mohli nanajvýš počúvať, mlčať a, samozrejme, obdivovať muža! To by sa ti zrejme najviac páčilo!“ štekala som. „Celá domácnosť je na mojich pleciach, ale to nie je dôležité, všakže. Vyžehlené obleky, čisté košele, vyleštené topánky...“ vyčítala som mu pozorujúc ho v zrkadle. Nevieť, čo to do mňa vošlo. Roman mal pravdu. Bez jeho príjmu by sme veru vyskakovať nemohli. Lenže sršeň sa už zabodol. „Vieš vôbec, do ktorej školy Rebeka chodí? Ako sa volá jej triedna učiteľka? No tak, vieš? Nevieš! Nemusíš chodiť na rodičovské združenia a ani netušíš...“

Skočil mi do reči: „Možno by bolo lepšie, keby som sa pre zmenu vyvaľoval na gauči ja a živíť nás budeš ty!“

Vyvaľovať sa na gauči? To hádam nie! Zrazu na mňa zaútočil celý roj sršňov. A vtedy to prišlo. V návale zlosti som si nedokázala ustrážiť svoje tajomstvo.

„A aby si vedel, nemusíš sa dať vyšetriť. Načo? Ty totiž nie si Rebekin otec!“ vykrikovala som v amoku. „Nie si jej otec, rozumieš?“ zopakovala som. „Nikdy ti to nedošlo?!“ Bodaj by som si v tej chvíli odhryzla jazyk! Panebože, kiež by som tie slová mohla vziať späť! Ale už boli vonku.

V Romanovej tvári sa mihol záblesk bolesti. Chvíľu mlčal, akoby uvažoval, či mi dobre rozumel. Potom sa otočil na päte, vystrel ruku a ukazovák mi zapichol medzi prsia.

„Čo to hovoríš?!“ zasyčal.

V tej sekunde sa mi zastavil mozog. Stála som vo vani, voda bola čoraz chladnejšia, a hľadela som na Romana. Zvrátil obočie, napol hruď a na líca mu vyskočili bordové flaky. Pichal ma prstom medzi prsia, oči mu horeli a vypaľovali mi dieru do hlavy. Videla som, ako doširoka otvára ústa, ale nepočula som, čo hovorí. Na spánku mu zreteľne pulzovala žila. Napokon sa zvrchol a rozčúlene vypochoďoval z kúpeľne. Tresol dverami.

Keby som sa vtedy ocitla pri koľajniciach, bez váhania by som sa vrhla pod prvý vlak.

Vyterigala som sa z vane. Spustila som osušku na dlažbu a špičkou nohy som ňou poutierala vodu. Zdvihla som župan, obliekla som si ho práve včas, lebo dvere kúpeľne sa rozleteli a Roman zastal na prahu.

„Okamžite poď do pracovne! Musíme sa porozprávať!“ zaručal ako medveď a stratil sa. „Mona! Mona, kde

trčíš?!" vyvreskoval ako besný, až som sa obávala, že ho začujú susedia. Pre Vrábeľovcov by to bola novinka. Naše manželstvo bolo doteraz idylické. „Mona, doboha!“ otriasali sa steny.

Nespomínam si, že by ma niekedy takto oslovil. Mama mi opisovala, že keď mi s otcom vyberali meno, hľadali také, ktoré bude vždy znieť milo. Monika, Monča... Lenže na základnej a strednej škole ma i tak všetci volali Cica. Za slobodna som sa totiž volala Kocúriková.

Zhasla som svetlo a bojazlivo som sa vydala za krikom. Tušila som, že to bude zložitý, bolestivý rozhovor. Za žiadnych okolností mu nič viac nepoviem, zariekla som sa. Nič mu neprezradím, najmä pravdu nie.

Vošla som do izby a stuhla som – moje preklady, knihy a slovníky sa povaľovali na zemi. Na celom pracovnom stole boli rozložené Romanove staré diáre. Hromadil ich osemnásť rokov. Veď čo ak niekedy... Ako sa zdá, vyplatilo sa mu to.

„Tu! Pozri sa tu!“

Naklonila som sa. V otvorenom koženom diári pichal ukazovákom do riadkov akéhosi týždňa. Bodaj by si ten prst zlomil, pomyslela som si nazlostene.

Nadvihla som obočie: „A?“

„Tu, tu... čierne na bielom,“ prevrátil stranu, „tu až do piatka som bol na manažérskom školení v Berlíne. Po mojom príchode si sa týždeň zašívala u rodičov, kým sa ti uráčiło vrátiť domov. Necelé dva týždne nato si mi oznámila, že si tehotná. Spomínaš si?“ opýtal sa, ale nepozrel na mňa. „Kedy sa Rebeka narodila? Počítajme spolu! Deväť dní som v Berlíne makal, aby sme sa mali lepšie, nech

ma povýšia. Spomínam si, ako si nariekala, že nerada spíš sama. Tak si si to podnikavo zariadila, čo? Koho si stiahla do perín, s kým si sa kurvila?! Dala si si urobiť decko a hodila si to na mňa!“

Jeho slová ma fackovali. Zľava-sprava, až ma štípali líca. Pred očami som mala deň, keď som v kuchyni položila na stôl ružovú tyčinku s dvoma čiarkami v okienku. Spomínala som si na tú scénu len matne. Bola som ako v tranze. Mama stála v kúte, tíško tlieskala alebo si len mädlila ruky, sama neviem.

„Vnúčik je na ceste!“ štebotala veselo.

Vtom ma do stehna zasiahol roh diára a potom zletel na parkety. Bolestivo som skrivila pery.

„Je to tak, Mona?“ Romanov hlas znel ako kladivo. Buch-buch po ušiach, po hlave aj po srdci. „Prečo nič nehovoríš?! Nepočuješ ma?“ konečne na mňa pozrel. Z pohľadu mu sršala nenávisť. Naša láska bola preč.

Prešľapla som na mieste. „Neviem, čo chceš počuť, Roman. Štyri roky sme sa pokúšali o dieťa. Začali sme s tým už rok pred svadbou...“

„Na to som sa nepýtal! To viem aj bez teba. Pelešila si sa, keď som bol v Nemecku?“

„Roman, bolo to inak,“ vyriekla som namáhavo. Dusili ma jeho urážky aj čierne spomienky. „Všetko ti vysvetlím, ale, prosím, počúvaj ma. Stalo sa to pred mnohými rokmi...“

„Takmer pred šestnástimi!“

„Nepreerušuj ma, inak ti nič nepoviem!“

„No, nech sa páči!“ vyzval ma mrazivo.

„Stalo sa to len raz,“ povedala som skleslo a sklonila som hlavu.

„To sa mi uľavilo,“ neodpustil si. „Pozeraj sa na mňa a neklam!“ zručol. „Koľkokrát si mu vyfajčila?“

„Zbláznil si sa? Nebuď vulgárny, prosím,“ dodala som takmer nečujne.

„Ja?“ zasmial sa. „Ty si užívaš, keď nie som doma, a ja som vulgárny?! Nebuď smiešna!“

„Roman, prosím, upokoj sa, nekrič,“ požiadala som ho utrápene.

„Ako sa mám upokojiť? Urobila si zo mňa paroháča a hlupáka! Všetkým budem na posmech!“ vrieskal ako nepríčetný.

U susedov nad nami sa rozštekal pes. Výborne, takže aj Vrábeľovci sa stali nedobrovoľnými poslucháčmi našej hádky. Týždeň budem chodiť kanálmi.

„Roman, prosím, tichšie. Celý dom ťa počuje,“ prosila som ho.

„Nech! Nech počujú, že si sa dala vytrtkat!“ jačal, zjavne nemohol potlačiť zúrivosť.

„Mýliš sa,“ ohradila som sa. „Nebolo to tak!“

„Poznám ho?“

Zavrtela som hlavou.

„Kde? V našej posteli?“ spovedal ma.

„Roman, prosím...“

„Odpovedz!“ zlosť v ňom očividne stúpala.

„Nie,“ bojazlivo som vyšepla.

Zafal päste priskočil ku mne. Privrela som oči. Udrie ma? To by hádam neurobil. „Neverím ti!“ buchol do steny za mnou.

„Roman, prosím ťa! Nič by sa nestalo, keby... Zbehlo sa to tak rýchlo, a ver či never, keby som vedela, že sa ten

večer tak skončí..." rozhodila som rukami. „Bola som s kamoškami, popíjali sme víno a on to využil," doložila som zdrvene. Nevládala som potlačiť triašku.

„Cha! Čo chceš, aby som ťa ľutoval, že ťa niekto ožratú pretiahol a hneď na prvý šup ťa ako bonus nabúchal? Teba? Čo si bola jalová a za štyri roky, čo sme sa snažili, ani ťuk?"

Stislo mi srdce, ale jeho nechutnú poznámku som nekomentovala a pokračovala som: „Ty si jediný muž, ktorého som kedy milovala, veď to vieš. Keď som zistila, že som tehotná, nevedela som, čo robiť."

„Buď ticho!" precedil pomedzi zuby.

„Dlho sme na dieťa čakali," vzlykla som. „Veď si spomeň, čo všetko sme podstúpili, čím sme si prešli..."

„Drž hubu!"

„Nie, Roman, musíš to počuť. Túžili sme po dieťati, ale..." hľadela som na jeho zaťatú čelusť.

Stratil trpezlivosť. Zúrivo mi zamával ukazovákou pred nosom.

„Pätnásť rokov som vychovával pangharta, ktorého si mi prišila. Pekne si sa realizovala ako prekladateľka, len čo je pravda. Kurva! Som pre teba iba sentimentálny šašo, ktorý prihopká na zavolanie a otvorí peňaženku. V tom som dobrý, až moc dobrý. Veď preto si si zaobstarala decko, aby si si ma udržala. Tak to kurvy robia, nemám pravdu?"

„Neurážaj ma!"

„Videl som sa v Rebeke. Zbožňujem ju, dýchal by som za ňu a teraz..." náhle sa rozplakal. Nos mu sčervenel a zviezol sa na kolená. Čupla som si k nemu a položila som mu ruku na chrbát. Striasol ju, akoby ho popálila. Aj ja som sa rozplakala.

„Romanko, sme rodina, patríme k sebe, nech je to tak či onak. Máme sa radi. Máme jeden druhého a krásny život,“ vykladala som plačúc.

Zdvihol ku mne mokrú tvár a zapichol ukazovák do vzduchu. Mala som sto chutí odhryznúť mu ho.

„Práš do špitálu a zachráň svoje decko, mrcha!“

„Romanko, je to naša dcéra. Ty si Rebeke vybral meno. Ty si ju vychoval. Na inom nezáleží. Ty si jej otec!“

„Ale ba? Zrazu? Zavolaj svojmu trtkošovi, nech padá s tebou na testy. Špina hnusná!“ pozrel mi do očí. „Ako si ma mohla takto ponížiť?“

„Romanko, ľúbim ťa. Si to naj...“ vyznanie som nedokončila. Napľul mi do tváre. Slina ma popálila ako kyselina.

Odsotil ma, až som dopadla na chrbát. Rozzúrene vstal. Prekročil ma ako psie hovno na chodníku a vyrútil sa z pracovne.

Zostala som ležať na parketách – odhodená handrová bábka. Presne tak som sa aj cítila. Nikdy som mu nechcela ublížiť. Ak sa o tom dozvie Beky... Ach nie! Predstavila som si jej odsudzujúci pohľad. Odvracajúca sa tvár dieťaťa, plná neskrývaného odporu, je pre matku tá najväčšia bolesť. Zalial ma studený pot a handrová bábka vo mne ožila. Razom som bola na nohách.

„Roman, kde si?“